

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.10.1>

УДК 37.014.5:35.07:327

I. М. Грищенко,

д. держ. упр, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування, Державний університет «Київський авіаційний інститут»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8191-1177>

МОДЕРНІЗАЦІЯ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

I. Gryshchenko,

Doctor of Science in Public Administration, Associate Professor, Professor of the Department of Public Management and Administration, The State University

“Kyiv Aviation Institute”

MODERNIZATION OF THE PROVISION OF EDUCATIONAL SERVICES IN UKRAINE IN THE CONDITIONS OF MARTIAL STATE AND EUROPEAN INTEGRATION

Стаття присвячена вивченню напрямів модернізації надання освітніх послуг в Україні в умовах воєнного стану й євроінтеграційних процесів. Встановлено, що модернізація у сфері освіти полягає у послідовному розвитку

екосистеми підтримки інклюзивного навчання, підготовці фахівців із відповідними знаннями та навичками, що дає змогу створити безперешкодний доступ усіх груп населення до різних сфер життєдіяльності та побудувати систему освіти і науки, спроможну посилити потенціал людини на різних етапах життя та адаптувати її до змін. З'ясовано, що освіта стає фундаментом для розвитку економіки та людського капіталу, спираючись на Цілі сталого розвитку України щодо забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя. Досліджено сучасний стан публічного управління освітою: встановлено, що ключовими чинниками модернізації є децентралізація (передача повноважень щодо управління закладами освіти територіальним громадам), цифрова трансформація освіти і науки (впровадження платформ «АІКОМ», «Diiia.Digital Education»), інституційні зміни (посилення ролі Державної служби якості освіти, створення офісів підтримки реформ) та адаптація освітнього процесу до умов воєнного стану (дистанційні формати, безпечне середовище, психологічна підтримка учасників, підтримка ментального здоров'я та ін.). Визначено й систематизовано стратегічні напрями модернізації: ухвалення нового Закону «Про дошкільну освіту» й Державного стандарту профільної середньої освіти; розвиток професійної освіти (20 нових стандартів, створення 88 НППЦ, масштабування дуальної форми навчання); затвердження дорожньої карти для осіб з інвалідністю; активізація програм Skills4Recovery та Erasmus+; розроблення 285 стандартів вищої освіти й модернізація системи акредитації (відповідність ESG). Результати дослідження дозволили окреслити взаємозв'язок між євроінтеграційними зобов'язаннями України, воєнними викликами й управлінськими рішеннями, які має приймати Україна в сфері освіти на шляху до членства в Європейському Союзі.

The article is devoted to the study of directions for the modernization of the provision of educational services in Ukraine under martial law and European integration processes. It has been established that modernization in the field of education consists in the consistent development of an ecosystem supporting inclusive learning, training specialists with appropriate knowledge and skills, which makes it possible to create unhindered access for all groups of the population to various spheres of life and to build a system of education and science, capable of strengthening human potential at different stages of life and adapting it to change. It was found that education becomes the foundation for economic and human capital development, based on Ukraine's Sustainable Development Goals to ensure inclusive and equitable quality education and encourage lifelong learning opportunities. The current state of public education management was investigated: it was found that the key factors of modernization are decentralization (transfer of powers to manage educational institutions to communities), digitalization (implementation of AICOM, Diia. Digital Education platforms), institutional changes (strengthening the role of the State Education Quality Service, creation of reform support offices) and adaptation of the educational process to martial law conditions (distance formats, safe environment, psychological support for participants). The second task identified and systematized strategic directions for modernization: adoption of the new Law "On Preschool Education" and the State Standard of Specialized Secondary Education; development of vocational education (20 new standards, creation of 88 NPCs, scaling up the dual form of education); approval of a roadmap for persons with disabilities; activation of the Skills4Recovery and Erasmus+ programs; development of 285 higher education standards and modernization of the accreditation system (ESG compliance). The results allowed us to see the relationship between European integration obligations, military challenges and management decisions.

Ключові слова: людський капітал, освітні реформи, державна політика, децентралізація, цифровізація, трансформація, компетентності 21 століття, інклюзивність і доступність освіти, адаптація національної освіти до європейських стандартів, Цілі сталого розвитку, система освіти, європейська інтеграція, воєнний стан, екосистема підтримки інклюзивного навчання, відновлення.

Keywords: human capital, educational reforms, public policy, decentralization, digitalization, transformation, 21st century competencies, inclusiveness and accessibility of education, adaptation of national education to European standards, Sustainable Development Goals, education system, European integration, martial law, ecosystem supporting inclusive education, recovery.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Україна переживає період трансформацій та викликів, пов'язаних із військовою агресією РФ, зобов'язаннями у сфері європейської інтеграції та реалізацією Цілей сталого розвитку. Трансформація у сфері освіти полягає у: послідовному розвитку екосистеми підтримки інклюзивного навчання, підготовці фахівців із відповідними знаннями та навичками, що дасть змогу створити безперешкодний доступ усіх груп населення до різних сфер життєдіяльності; побудові системи освіти і науки, спроможній посилити потенціал людини на різних етапах життя та дає можливість адаптації до змін.

Освіта поступово стає фундаментом для розвитку економіки та людського капіталу, спираючись на Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року щодо забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя, Стратегії утвердження української національної та громадської ідентичності на період до 2030 року, Стратегії людського розвитку, Угоди про асоціацію між Україною та Європейським

Союзом та ін. Місією Міністерства освіти і науки України є «формування політик, спрямованих на стимулювання розвитку освіти і науки в Україні для інтелектуального, культурного і професійного розвитку особистості, формування якісного людського капіталу та згуртування суспільства для утвердження України як сталої демократичної держави, стійкої до будь-яких зовнішніх викликів, рівноправного члена європейської спільноти, розбудови ефективної інноваційної конкурентоспроможної економіки та забезпечення високих стандартів якості життя» [1].

В цих умовах освіта стає вкрай важливим інструментом розвитку людського потенціалу й відновлення країни. Тож актуальність цього дослідження обумовлена необхідністю прискореного розвитку людського капіталу України через модернізацію освіти - забезпечення навчання протягом життя, формування компетентностей XXI століття, впровадження інклюзивності й адаптацію національної освітньої системи до європейських стандартів.

Дане дослідження безпосередньо пов'язано з науково-дослідною роботою кафедри публічного управління та адміністрування Державного університету «Київський авіаційний інститут» на тему: «Теоретико-методологічні засади трансформації публічного управління в умовах дії воєнного стану та післявоєнного відновлення» (ДР 0125U002024).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних досліджень засвідчив підвищену увагу науковців до модернізації освітніх послуг у контексті євроінтеграції. Так, науковиця М. А. Ажажа [2] наголосила на необхідності державного регулювання процесів модернізації, визначила пріоритети фінансування й роль органів влади у координації реформ. І. Мушеник [3] дослідила впровадження інноваційних інформаційних технологій як ключового інструменту модернізації освітнього процесу, підкресливши важливість цифровізації та інтеграції EdTech-рішень у освітні середовища. С. Замідра акцентував увагу на тому, що «десять років збройної агресії проти України дають

можливість зробити певні висновки щодо механізмів забезпечення сталого розвитку. Ці механізми мають бути комплексними і включати збалансований розвиток навколишнього середовища, включно із об'єктами інфраструктури та соціальний розвиток включно з соціальним капіталом» [4], тобто він фактично наголошує на необхідності дотримання ключових контекстів Європейського Союзу, на які орієнтується Україна у формуванні освіти задля соціальної та територіальної згуртованості. Супрун В. [5] акцентував увагу на публічному управлінні інноваційним розвитком освітньої галузі, запропонувавши створення ефективних механізмів моніторингу й оцінювання результатів реформ. Науковця Н. Чубінська [6] виділила ключові аспекти сучасного публічного управління освітою, акцентувавши на необхідності гнучких управлінських рішень в умовах кризових ситуацій. Інші автори дослідили формування європейського виміру забезпечення якості вищої освіти й підкреслили значення впровадження ESG-стандартів і міжнародних практик акредитації для інтеграції України до ЄПВО.

Більшість досліджень зосереджувалися або на нормативно-правовому забезпеченні реформ, або на окремих аспектах модернізації – оновленні освітніх програм, цифровізації та EdTech-рішеннях. Проте комплексного аналізу впливу воєнного стану на систему публічного управління освітою в Україні з урахуванням інтеграції до Європейського простору освіти практично не представлено. Бракує узагальнення, яке одночасно охоплює: трансформацію управлінських механізмів (децентралізація, кризові рішення, інституційні зміни), цифровізацію й інклюзивність у контексті воєнних викликів, виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію та адаптацію до європейських стандартів (EQF, ESG). Тож поточне дослідження комплексно поєднує ці три компоненти, показуючи, що модернізація освітніх послуг у 2022–2025 рр. відбувається не лише через внутрішні реформи, а й під впливом зовнішніх чинників: воєнних дій на території України, зусиль щодо вступу України до ЄС, міжнародної допомоги та ін.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета дослідження – виявити й обґрунтувати напрями модернізації надання освітніх послуг в Україні в умовах воєнного стану й євроінтеграції. Для досягнення мети заплановано: проаналізувати сучасний стан публічного управління освітою в Україні з урахуванням впливу децентралізації, цифровізації і викликів воєнного стану; визначити й систематизувати стратегічні напрями модернізації освітніх послуг у контексті виконання Угоди про асоціацію з ЄС та інтеграції до Європейського освітнього простору.

Виклад основного матеріалу дослідження. До основних принципів, закладених у формування освіти віднесені: *особисто орієнтована освіта* – це коли в освітньому процесі, зважаючи на потреби, інтереси і таланти людини кожен має почуватися цінним і здатним досягати бажаних результатів; *освіта, що формує світоглядні орієнтири* – широту сприйняття, глибину мислення; *освіта упродовж життя* – система освіти створює умови для постійного навчання і розвитку всіх громадян України.

При формуванні державної політики у сфері освіти і науки враховано ключові контексти Європейського Союзу, на які орієнтується Україна: цифрова трансформація; розумне, стійке, інклюзивне зростання; політики для майбутнього покоління; соціальна та територіальна згуртованість.

Засновуючись на цих стратегічних документах та пріоритетних напрямках розвитку освіти, сформовано мету забезпечення якісної вищої освіти, яка полягає в тому, що «заклади вищої освіти є середовищем максимальних можливостей для подальшої самореалізації здобувачів вищої освіти, а Україна визнана державою високоякісної освіти та наукових інновацій світового рівня» [1].

Всі ці плани втілюються в життя на фоні повномасштабної війни в Україні, знищення значної кількості закладів освіти, вимушеного навчання дітей у підземних школах в регіонах України з інтенсивними бойовими діями. Війна докорінно змінила щоденну реальність мільйонів українців, тому питання

ментального здоров'я набуває особливої ваги і безпосередньо стосується системи вищої освіти. У закладах вищої освіти мають не лише навчати, а й підтримувати – ставати простором безпеки та відновлення як здобувачів освіти, так і викладацького складу. За результатами дослідження, проведеного у 2025 році в межах проєкту «Спільнота університетів «Ти як?» у 29 закладах вищої освіти за підтримки МОН, значна частина студентів скаржаться на виснаження. Кожен десятий студент (11,9%) перебуває в умовах значного стресу. Для подолання цих труднощів розроблено гайд «Університет як простір психосоціальної підтримки та турботи про психічне здоров'я». Цей посібник містить наскрізну інтеграцію компонентів ментального здоров'я в усі процеси: від організації освітнього простору і травма-інформованої комунікації до змісту освіти та змін відповідно до нових законодавчих норм.

Водночас повномасштабне вторгнення країни-агресора спонукало уряд та українських освітян шукати шляхи адаптації освіти до сучасних умов життя в Україні.

Так цифровізація і децентралізація одночасно стимулювали систему управління освітою: впроваджено державні інформаційні системи і делегуються повноваження на користь територіальних громад. У такому складному контексті модернізація освітніх послуг набуває особливої значущості, адже вона забезпечує адаптацію системи освіти до нових реалій, гарантує інклюзивність навчання, підвищує якість і формує потужний людський капітал.

Впродовж декількох років система публічного управління освітою України трансформується під впливом низки чинників. По-перше, триває реформа децентралізації: значні повноваження з управління дошкільною й загальною середньою освітою передано на рівень об'єднаних територіальних громад. Це означає, що місцеві ради формують мережу шкіл, забезпечують їх фінансування й навіть можуть впливати на зміст освіти відповідно до потреб громади.

Децентралізація полегшує включення громадян у управлінський процес і спрямована на забезпечення «якісної освіти європейського гатунку».

По-друге, пандемія й війна прискорили цифровізацію освіти. Система дистанційного і змішаного навчання стала щоденною реальністю: у країні активно діє Всеукраїнська школа онлайн, численні електронні платформи й ресурси. Ще у 2021 році уряд України визначив цифровізацію освіти як стратегічний пріоритет, синхронізований із європейським Планом дій цифрової освіти (2021–2027). Наслідки повномасштабної війни призвели до появи навіть підземних (бомбосховищних) класів, а також і до стрімкого розгортання електронних інструментів: зокрема, платформа Diia.Digital Education уже надала цифрове навчання понад 1,3 млн українців [7]. Усі учасники освітнього процесу проходять курси з цифрової грамотності згідно з Європейською рамкою компетенцій, а дистанційні освітні центри забезпечують технічне обладнання й інтернет-доступ в прифронтових регіонах.

По-третє, новими є структурні зміни в системі управління: призначені спеціальні Офіси підтримки реформ, розвиваються міжвідомчі дорадчі органи. Державна політика адаптує нормативну базу: МОН регулярно видає накази і методичні рекомендації щодо організації навчання в умовах війни, зокрема для дітей з ООП (особливими потребами) Так, у червні 2024 року уряд затвердив Національну стратегію розвитку інклюзивного навчання до 2029 року з планом заходів на 2024–2026 роки, що акцентує увагу держави на безпечності й доступності освіти для всіх.

Отже, реалізація надання освітніх послуг у 2024 році відбувалася у форматі комплексного виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію з ЄС та підготовки до інтеграції в Європейський простір освіти. Зведену характеристику ключових заходів у сфері освіти подано в таблиці 1.

Таблиця 1. Основні напрями реалізації реформ і модернізації освітніх послуг України у 2024 році в контексті євроінтеграції

№	Сфера	Конкретні кроки, нормативні акти (2024)	Очікувані результати
1	Дошкільна освіта	06.06.2024 - набрав чинності Закон України «Про дошкільну освіту» № 3788-IX	Зростання охоплення дітей дошкільною освітою; створення безпечних умов; урізноманітнення форм навчання; полегшення доступу жінок до ринку праці, сприяння гендерній рівності
2	Загальна середня освіта	25.07.2024 – Постановою КМУ № 851 затверджено Державний стандарт профільної середньої освіти	Визначено структуру, зміст і очікувані результати навчання для 10–12 класів; передбачено індивідуальні траєкторії (академічні/професійні); впровадження з вересня 2027 р.
3	Євроінтеграційні інституції	У 2024 р. створено і розпочали роботу: Національний підрозділ Eurydice Network, ресурсно-інформаційний центр Euroguidance, нац. центр Europass, координаційний центр NCP EQF, офіс підтримки eTwinning – Україна	Поширення європейських практик, інтеграція до ЄПВО, підтримка мобільності та навчання впродовж життя
4	Професійна (ПТ) освіта	- Затверджено 20 державних освітніх стандартів професій (відповідно до Рекомендації Ради ЄС 2018/С 189/01) - 20.05.2024 – наказ МОН № 717 затвердив Дорожню карту розвитку П(ПТ)О для осіб з інвалідністю до 2030 р. - За кошти держсубвенції 5549,2 млн грн створено 88 НПЦ у 22 регіонах	Модернізація матеріально-технічної бази; інтеграція маломобільних груп; поширення інклюзії; підвищення якості підготовки кадрів
5	Дуальна освіта	У 2024 р. розширено впровадження: 176 закладів, 87 професій, 16 822 здобувачі, 1046 роботодавців	Зміцнення зв'язку «освіта-бізнес»; набуття практичних навичок здобувачами освіти
6	Цифровізація П(ПТ)О	Наприкінці 2024 р. пілотовано збір статистики у ПАК «АІКОМ» (Житомирська і Дніпропетровська обл.)	Автоматизація управління професійною освітою; кращий моніторинг і планування

Продовження таблиці 1.

7	Skills4Recovery - міжнародна програма підготовки фахівців для відбудови	ЄС, Польща та Естонія збільшили фінансування програми до 25,5 млн євро	Підготовка 4 700 фахівців для відбудови; підтримка 50 закладів; поширення програми на всю країну
8	Вища освіта	- Затверджено 285 стандартів вищої освіти першого покоління (2024) - 23.04.2024 – Закон № 3642-IX розширив автономію ЗВО та індивідуальні траєкторії - 15.05.2024 – наказ МОН № 686 (зареєстр. Мін'юстом 04.07.2024 № 1013/42358) оновив Положення про акредитацію - 25.06.2024 – затверджено Стратегію НАЗЯВО до 2026 р.	Гармонізація з ЄПВО; модернізація акредитації; членство НАЗЯВО в ENQA/EQAR; інновації через інтеграцію освіти, науки й бізнесу
9	Міжнародна співпраця	Україна – у трійці лідерів за кількістю партнерів Erasmus+; координує 10 проєктів розвитку потенціалу, 219 Jean Monnet; 32 ЗВО у 18 альянсах євроуніверситетів	Розширення академічної мобільності, інтеграція українських університетів у європейську мережу, просування євростудій

Примітка: НПЦ - навчально-практичний центр, П(ПТ)О - професійна (професійно-технічна) освіта, АІКОМ - автоматизований інформаційно-комунікаційний модуль, EU4Skills - проєкт ЄС «Кращі навички для сучасної України», ЄПВО - Європейський простір вищої освіти (EHEA), ESG - Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в ЄПВО, НАЗЯВО - Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, ENQA - Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти, EQAR - Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти, Eurorass - європейський інструмент для прозорості кваліфікацій, NCP EQF - Національний координаційний центр Європейської рамки кваліфікацій, eTwinning - програма ЄС для співпраці шкіл і педагогів, Jean Monnet - програми ЄС для розвитку європейських студій.

Джерело: систематизовано автором

Отже, сукупність заходів, реалізованих у 2024 році, демонструє системний перехід від фрагментарних рішень до комплексної модернізації освітнього сектору, де узгоджено законодавчі, інституційні й фінансові механізми. Ключовими трендами стали цифровізація управління, розширення інклюзивності, підвищення автономії закладів та інтеграція України до європейського простору освіти.

За останні роки (2022-2025 рр.) модернізація освітніх послуг набула системного характеру й охопила всі рівні освіти – від дошкільної до

післядипломної. Ключовим орієнтиром стала інтеграція в Європейський простір освіти та необхідність адаптації системи до умов воєнного стану. Це зумовило ухвалення стратегічних документів, цифровізацію управління, розвиток інклюзивності й підтримку навчання протягом життя.

Основні напрями таких перетворень можна узагальнити у вигляді п'яти стратегічних векторів, представлених нижче:

Гармонізація правових норм і стратегій. Затверджуються стратегічні документи та дорожні карти (як-от «Освіта переможців 2027» та Дорожня карта євроінтеграції). Освіта переможців 2027 – це стратегічний план діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року. Метою цього документа є актуалізація стратегічних пріоритетів і цілей Міністерства освіти і науки України на середньостроковий період до 2027 року, зокрема для подолання викликів, пов'язаних із військовою агресією РФ, виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, положень Цілей сталого розвитку, з урахуванням результатів публічних консультацій з експертами у сферах освіти і науки щодо проблем і пропозицій їхнього вирішення, положень Візії майбутнього освіти і науки України [1]. Це все створює правові підстави для європейських реформ: обов'язкова загальна середня освіта, національна рамка кваліфікацій, нові стандарти шкільної та професійної освіти.

Цифрова трансформація та інновації (EdTech). Поступово розгортаються електронні ресурси: українські школи й університети інтегрують дистанційні курси та онлайн-платформи (наприклад, освітній застосунок «Мрія» і мобільний додаток «Дія» з цифровими освітніми документами). Підтримуються EdTech-ініціативи через міжнародну допомогу: ЄС та інші донори вкладають кошти у розробку інтерактивного контенту, забезпечення шкіл ноутбуками й доступом до інтернету. Зокрема, фонди Erasmus+ та «Ukraine Facility» фінансують проекти з цифровізації освіти і підвищення кваліфікації вчителів у цифровій сфері.

Підвищення інклюзивності й доступності. Реалізація європейських підходів передбачає забезпечення рівного доступу до освіти незалежно від особливостей здобувача освіти чи місця проживання. Окрім національної стратегії інклюзивності до 2029 р., впроваджуються ініціативи ЄС і ООН щодо роботи з дітьми з ООП, переселенцями та в громадах з особливими потребами. ЄС виділяє гранти на мобільні дитсадки, гнучкі моделі навчання та менторські програми. Завдяки підтримці програми Erasmus+ у 2022–2025 рр. понад 39 тис. українських студентів, учителів і учнів змогли пройти обміни й стажування в європейських країнах [9].

Освіта дорослих і навчання протягом життя. Європейський курс спонукає до розвитку програм післядипломної освіти, навчання дорослих і неформального навчання. Зокрема, в Україні з'являються корпоративні центри перепідготовки, короткотермінові курси (мікрокваліфікації) за стандартами ЄС та розширюються можливості дистанційного навчання. Наприклад, ініціатива Skills4Recovery допомагає дорослим опанувати затребувані на ринку праці цифрові та професійні навички [7]. Мультидонорська ініціатива Skills4Recovery спрямована на підтримку навчання та перепідготовку кваліфікованої робочої сили в секторах економіки, важливих для процесу відновлення: будівництво, транспорт, сільське господарство, сфера послуг та виробництво. Ця мета досягається через зміцнення спроможності надавачів послуг професійної освіти пропонувати якісні й орієнтовані на ринок праці освітні послуги, залучати вразливі групи населення і співпрацювати з роботодавцями. Skills4Recovery співфінансується Європейським Союзом, Німеччиною, Польщею та Естонією. Її реалізують Deutsche Gesellschaft für International Zusammenarbeit (GIZ) та Solidarity Fund PL (SFPL). Ця програма триватиме до червня 2026 року й охоплює всі області України. Такі підходи та програми формують людський капітал, здатний адаптуватися до нових умов – наслідків повномасштабної війни в Україні.

Міжнародна допомога посилює модернізацію: Європейський Союз у рамках recovery-програми інвестує у друк підручників (5 млн € на 2025/26 навчальний рік) [10], залучає Україну до програм Erasmus+ і Marie Skłodowska-Curie, підтримує понад 700 тис. українських дітей, які навчаються за кордоном [9]. Водночас ЄС через інструмент Ukraine Facility фінансує стратегічні реформи у професійній та дошкільній освіті, облаштування інклюзивних просторів і модернізацію шкільної інфраструктури згідно з принципом «build back better» [9].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Проведений аналіз засвідчив, що система публічного управління освітою України переживає фундаментальну трансформацію під впливом воєнних викликів і євроінтеграційного курсу. Поєднання децентралізації повноважень, стрімкої цифровізації, реформ нормативно-правової бази та активного залучення міжнародної підтримки сприяє створенню гнучкої та стійкої освітньої системи. Основні результати розвитку включають: розвиток інформаційних систем управління (AIKOM, USEDE, електронні реєстри), впровадження європейських освітніх стандартів (Болонська система, EQF, нові стандарти інклюзивної освіти), а також поширення програм підтримки (Erasmus+, EdTech проекти, довготривалі освітні платформи).

Перспективи подальшого розвитку полягають у глибшій інтеграції з європейським простором освіти: передусім у приєднанні до цифрових ініціатив ЄС, підвищенні ролі неформальної освіти та не припиненні оновлення кадрового потенціалу (зокрема, педагогів із компетентностями XXI століття). З огляду на вищесказане, надання освітніх послуг в Україні наближається до ідеалів «інклюзивної та доступної освіти, що відповідає європейським стандартам», що у підсумку зміцнить потенціал людського капіталу країни.

Література

1. МОН. Стратегічний план діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року. Освіта переможців. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Docs%20Kampania%20Priyom%2024/Strateh.plan.diyalnosti.MON.do.2027.roku.pdf> (дата звернення 24.09.2025)
2. Ажажа М. А. Державне регулювання процесу модернізації вищої освіти України в умовах глобалізації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 19. С. 79–83.
3. Мушеник І. Впровадження інноваційних інформаційних технологій у модернізацію освітнього процесу: колективна монографія, за ред. А. М. Івановської. Кам'янець-Подільський: ЗВО «Подільський державний університет»; Рига, Латвія: Baltija Publishing, 2025. С. 300–315. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-560-0-30> (дата звернення 24.09.2025)
4. Gryshchenko Iryna, Zamidra Serhii (2024). Current Issues in Social Development and Social Capital Development in the Context of Territorial Communities' Recovery in Ukraine to Ensure Sustainable Development. *Multidisciplinárny mezinárodní vědecký magazín “Věda a perspektivy”* je registrován v České republice, №8(39), 2024. P. 38-52. URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/issue/view/265/363>
DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-8\(39\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-8(39))
5. Супрун В. В. Публічне управління інноваційним розвитком освітньої галузі України. *Вісник післядипломної освіти. Серія «Соціальні та поведінкові науки»*, державне управління: зб. наук. праць. 2022. Вип. 22(51). С. 277–306. DOI [https://doi.org/10.32405/2522-9931-2022-22\(51\)-277-306](https://doi.org/10.32405/2522-9931-2022-22(51)-277-306) (дата звернення 24.09.2025)
6. Чубінська Н. Ключові аспекти публічного управління освітою в сучасних умовах розвитку. *Scientific Collection «InterConf»: Scientific Horizon in the Context of Social Crises*. 2022. № 103. URL:

<https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/18870> (дата звернення 24.09.2025)

7. ETF. Three years of war: Ukraine's resilience, Europe's support, and the future of skills and employment. 2025. URL: <https://www.etf.europa.eu/en/news-and-events/news/three-years-war-ukraines-resilience-europes-support-and-future-skills-and> (дата звернення 24.09.2025)

8. EU-UA. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом за 2024 р. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/Zvit-pro-vykonannya-Ugody-pro-asotsiatsiyu-za-2024-rik.pdf> (дата звернення 24.09.2025)

9. New support initiatives announced at Ukraine Recovery Conference in Erasmus. Rome. 2025. <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/news/new-support-initiatives-announced-at-ukraine-recovery-conference-in-rome> (дата звернення 24.09.2025)

References

1. Ministry of Education and Science of Ukraine (2024), “Strategic plan of the Ministry of Education and Science of Ukraine until 2027: Education of the winners”, available at: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Docs%20Kampania%20Priyom%202024/Strateh.plan.diyalnosti.MON.do.2027.roku.pdf> (Accessed 24 September 2025).

2. Azhazha, M. (2018), “State regulation of the modernization process of higher education in Ukraine under globalization”. *Investments: Practice and Experience*, vol. 19, pp. 79–83.

3. Mushenyk, I. (2025), *Vprovadzhennya innovatsiynykh informatsiynykh tekhnolohiy u modernizatsiyu osvith'oho protsesu* [Implementation of innovative information technologies in modernization of the educational process], Podilskyi State University, Kamianets-Podilskyi, Ukraine.

4. Gryshchenko, I. and Zamidra, S. (2024), “Current Issues in Social Development and Social Capital Development in the Context of Territorial Communities' Recovery in Ukraine to Ensure Sustainable Development”, *Multidisciplinárni mezinárodní vědecký magazín “Věda a perspektivy” je registrován v České republice*, vol. 8, no. 39, pp. 38–52.

5. Suprun, V. (2022), “Public management of innovative development of Ukraine’s educational sector”, *Bulletin of Postgraduate Education. Series: Social and Behavioral Sciences, Public Administration*, vol. 22, no. 51, pp. 277–306.

6. Chubinska, N. (2022), “Key aspects of public administration of education in modern development conditions”, *Scientific Horizon in the Context of Social Crises : materials of the XI International Scientific and Practical Conference, Scientific Collection “InterConf”*: (103), available at: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/18870> (Accessed 24 September 2025).

7. European Training Foundation (2025), “Three years of war: Ukraine’s resilience, Europe’s support, and the future of skills and employment”, available at: <https://www.etf.europa.eu/en/news-and-events/news/three-years-war-ukraines-resilience-europes-support-and-future-skills-and> (Accessed 24 September 2025).

8. EU-UA. (2024), “Report on the implementation of the Association Agreement between Ukraine and the European Union for 2024”, available at: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/Zvit-pro-vykonannya-Ugody-pro-asotsiatsiyu-za-2024-rik.pdf> (Accessed 24 September 2025).

9. European Commission (2025), “New support initiatives announced at Ukraine Recovery Conference in Rome”, available at: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/news/new-support-initiatives-announced-at-ukraine-recovery-conference-in-rome> (Accessed 24 September 2025).

Стаття надійшла до редакції 09.10.2025 р.